

คู่มือการให้บริการ งานการศึกษาจากระบบ

ฉบับผู้รับบริการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔)
ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา สพป.เชียงใหม่ เขต ๔

ที่.....วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง การขออนุญาตให้ใช้และเผยแพร่คู่มือปฏิบัติงานและคู่มือการให้บริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ
ของบุคลากรกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

เรื่องเดิม ตามที่ สพป.เชียงใหม่ เขต ๔ กำหนดให้ข้าราชการทุกคนจัดทำคู่มือปฏิบัติงานกลุ่มฯ
คู่มือปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคู่มือการให้บริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้รับบริการ
และเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานหรือให้มีการปฏิบัติแทนกันได้ โดย ผู้อำนวยการกลุ่มฯ บันทึกเสนอขอ
อนุญาตให้ใช้และเผยแพร่คู่มือดังกล่าว ซึ่งได้บันทึกเสนอและได้รับอนุญาตครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๕
ไปแล้ว นั้น

ข้อเท็จจริง บัดนี้ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยผู้รับผิดชอบงานการศึกษาในระบบ
และงานการศึกษาแบบพิเศษทางการศึกษา ได้จัดทำคู่มือเพิ่มเติมอีก จำนวน ๒ เรื่อง รายละเอียดตามที่แนบท้าย

ข้อพิจารณา เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามแนวทางในการจัดทำและเผยแพร่
คู่มือที่เพิ่มเติมดังกล่าว จึงขออนุญาตผู้บังคับบัญชา (ผอ.สพป.เชียงใหม่ เขต ๔) ได้พิจารณาอนุญาตให้ใช้และ
เผยแพร่คู่มือการปฏิบัติงานรวมถึงคู่มือการให้บริการสำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อของบุคลากรในกลุ่ม
(เพิ่มเติม) จำนวน ๒ เล่ม

ข้อเสนอ จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุญาตให้ใช้และเผยแพร่ต่อไป

(นางแสงจันทร์ กัญยมูล)

ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

(นายชาญชิต หัทธม)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

- ๑๗
- ทวีต. ๑๑๑.๗๗.๗๗.
- ๗๖ ๗๗๗๗๗๗๗๗

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาตลอดชีวิต เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ประชาชน มีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ด้วยการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้และพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนโดยในการจัดการศึกษาดังกล่าว ได้มีการจัดจากหลายหน่วยงานรวมทั้งการดำเนินงานจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการที่มีแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และภายใต้แนวคิดและหลักการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ คือเพื่อให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ในการจัดการเรียนรู้จะต้องให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการจัดการศึกษานอกระบบยึดหลักการดังนี้คือ

๑. ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวาง ทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน

๒. กระจายอำนาจแก่สถานศึกษา และการให้ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ส่วนการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยยึดหลักการดังนี้

๒.๑ การเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๒. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มีความหลากหลายทั้งส่วนภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่วนที่นำ

เทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา

๓. การจัดกรอบหรือแนวทางการเรียนรู้ที่เป็นคุณประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งนี้เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้แก่ประชาชน การจัดการศึกษาจึงมีความหลากหลายทั้งกลุ่มเป้าหมาย หลักสูตร รูปแบบ/กิจกรรมเรียนรู้และผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษา ซึ่งมีทั้งบุคลากรของ กศน.และ องค์กร ภาคีเครือข่าย ในการบริหารจัดการให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิตให้เป็นวิถีชีวิตของประชาชน ได้เรียนรู้ตลอดชีวิต สามารถพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องอันจะนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญา ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ.

๒๕๕๑ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบันของบุคคลที่อยู่นอกระบบ ซึ่งหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตามปรัชญาและหลักการจัดการศึกษานอกระบบ และเป็นหลักสูตรที่ใช้จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับประชาชนทั่วไป เพื่อตอบสนองอุดมการณ์ของการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ คือ พัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งที่เป็นวิทยาการใหม่ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้จัดการเรียนรู้ในหลายรูปแบบ และปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยกับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีแนวทางหลักที่สำคัญคือการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้กับคนทุกช่วงวัย ให้

ตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและความสามารถในการดำรงชีวิตได้อย่างรู้เท่าทันและพัฒนารูปแบบและหลักสูตรการเรียนรู้ตลอดชีวิตในส่วนของพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็ได้กล่าวถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในประเด็นที่สอดคล้องกัน คือ การจัดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยระบุไว้ในมาตรา ๖ การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา (๑) การศึกษานอกระบบ ในข้อ (ก) ความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับ การศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วถึง เป็นธรรม และมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ใน มาตรา ๙ (๑) ผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ได้รับประโยชน์มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และสามารถเลือกใช้บริการได้ หลากหลายตามความต้องการของตนเอง หากพิจารณาถึงข้อเสนอแนะการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) ก็ได้แสดงให้เห็นถึงความชัดเจนยิ่งขึ้นในการมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมี คุณภาพ โดยมีการกล่าวถึงประเด็นสำคัญจากหลักการและกรอบแนวคิดเพื่อการจัดการศึกษาในอนาคตว่า ระบบการเรียนรู้ คือ ระบบที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีปัจจัยและเครื่องมือ สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ราชกิจจานุเบกษาได้เผยแพร่ พระราชบัญญัติการส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยมีสาระสำคัญคือ การยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ และยกฐานะ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัยเป็น กรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นไป ๖๐ วันหรือตรงกับวันจันทร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ โดยราชกิจจานุเบกษา ได้ยกระดับจากสำนักงาน กศน. เป็น กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ๓ รูปแบบ คือ การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับซึ่งการส่งเสริมการเรียนรู้ ตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้ มุ่งพัฒนาบุคคลให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องและเท่าทันพัฒนาการของโลก มีโอกาสพัฒนาหรือเพิ่มพูนทักษะ ของตนให้สูงขึ้นหรือปรับเปลี่ยนทักษะของตนตามความถนัดหรือความจำเป็น ผ่านการมีส่วนร่วมของ ๓ เสาหลัก ได้แก่ รัฐ เอกชน และท้องถิ่น พ.ร.บ.ส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ ถือเป็น การปฏิรูปการศึกษาใหม่ ที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนคนไทยทุกช่วงวัย ตั้งแต่แรกเกิดจนเสียชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส จะสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทุกระดับ ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งจุดเด่นของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัยาศัยเดิม จัดตั้งเป็น “ศูนย์การเรียนรู้” ที่จะขยายตัวรองรับทุกพื้นที่ ตอบโจทย์ความต้องการของคนยุคใหม่ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเพิ่มทักษะชีวิต เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในรูปแบบที่หลากหลาย โดยมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานในระดับพื้นที่และระดับประเทศ ดังนั้น กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงเป็นหน่วยงานที่ต้องมีการปรับตัวให้ตอบสนองความต้องการทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานจำเป็นต้องเข้าใจภารกิจและรายละเอียดในการปฏิบัติงาน มีเป้าหมาย มีขั้นตอนกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานจึงเป็นเครื่องมือประกอบใช้ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกวิธี รวดเร็ว โปร่งใสเป็นธรรมเกิดความพึงพอใจและประโยชน์สุขแก่ประชาชนผู้รับบริการ โดยคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ประกอบด้วยกระบวนการ วัตถุประสงค์ ขอบเขตของงาน ตัวอย่างการจัดทำหนังสือ เอกสาร/หลักฐานอ้างอิงประกอบการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน และปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

การจัดทำคู่มือการให้บริการงานการศึกษานอกระบบ สำหรับผู้รับบริการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑. เพื่อใช้เป็นคู่มือสำหรับผู้รับบริการ ทราบถึงขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
๒. เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้รับบริการ (ผู้ปกครองนักเรียน) พร้อมเตรียมเอกสารประกอบให้ครบถ้วนถูกต้อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เป็นเครื่องมือที่ช่วยบอกทิศทางการทำงานมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุดของกระบวนการต่างๆ ที่ระบุรายละเอียดในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การนั้นๆ
๒. ยกระดับองค์การในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
๓. เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานเดียวกัน
๔. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาติดต่อกับหน่วยงานราชการต่างๆ

บทที่ ๒ งานการศึกษาอกระบบ

ความหมายงานการศึกษาอกระบบ

การศึกษาอกระบบ คือ (Non-formal education) การศึกษาที่จัดขึ้นนอกระบบปกติซึ่งจัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัยที่ไม่มีการจำกัดพื้นฐานการศึกษา อาชีพประสบการณ์หรือความสนใจ จุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้พื้นฐานแก่การดำรงชีวิต มีความรู้ทางด้านทักษะการประกอบอาชีพและความรู้ด้านอื่นๆ เพื่อให้เป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตซึ่งการจัดการศึกษานั้นจะมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ การศึกษาระยะเวลาของการศึกษา โดยที่เนื้อหาหรือหลักสูตรจะต้องเหมาะสมกับสภาพปัญหาและความพร้อมของผู้ที่เรียนของแต่ละคน หลักการของการศึกษาอกระบบ

๑. เน้นความเสมอภาค และโอกาสทางการศึกษามอบโอกาสทางการศึกษาให้ครอบคลุมและทั่วถึง
๒. ส่งเสริม การจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องมีความยืดหยุ่นในเรื่องกฎเกณฑ์ และระเบียบต่างๆ
๓. จัดการศึกษา ให้ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้ผู้เรียนรู้สิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิต
๔. จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ผู้สอนเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญจากหน่วยงาน การศึกษาอกระบบถือเป็นกระบวนการจัดการศึกษาให้กับผู้ที่พลาดโอกาส การเรียนจากภาคปกติหรือผู้ที่ต้องการพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ ซึ่งจะเน้นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๕. ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนควรได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามสิทธิ์ที่ทุกคนควรได้รับ จะทำให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเกิดสังคมการเรียนรู้ที่กว้างขวางและรวดเร็ว ส่งผลให้ประเทศมีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาที่สูงขึ้นอย่างมั่นคงเพราะการพัฒนาที่บุคคลจะทำให้ได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีคุณธรรมสามารถนำความรู้มาช่วยพัฒนาและยกระดับตนเองให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การศึกษาอกระบบหรือที่เรามักจะเรียกกันว่า กศน. ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น สกร. ซึ่งเป็นสถานที่เปิดโอกาสให้กับผู้ที่ประสบปัญหาเรื่อง การเรียนไม่จบหรือไม่สามารถเรียนต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้นหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะปัจจุบันการสมัครงานในบริษัทต่างๆ จำเป็นต้องมีวุฒิ การศึกษามาสมัครอย่างน้อยก็ต้องจบมัธยมศึกษาตอนปลายจึงสมัครงานได้ ทำให้ใครหลายคนที่ไม่มียุติ การศึกษา ก็สามารถมาเรียนที่ได้เพื่อนำวุฒิการศึกษาไปสมัครงานได้

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔ เด็ก หมายถึง เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา (ความหมายของคำว่าสถานศึกษา บอกรไว้ในมาตรา ๔ คือ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ) มาตรา ๗ ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้เด็กเข้าเรียนได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่พบเด็กแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา มาตรา ๑๓ ผู้ปกครองที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ตามหนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๕๗๑๙ เรื่อง การรับนักเรียนในระบบเข้าศึกษาในสถานศึกษา กศน. ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ระบุว่า กรณีเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนภาคบังคับในสถานศึกษา กศน. ให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำหนังสือส่งตัวเด็กนักเรียนมา และต้องเข้าเรียนโดยใช้เวลาเรียน กศน. ไม่น้อยกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ แต่ถ้าจบภาคบังคับแล้ว

มาสมัครเรียน กศน. ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุเท่าไรก็มาสมัครได้ และใช้เวลาเรียนตามระเบียบของ กศน. ถ้าเป็นเด็กไร้สัญชาติ/ไม่มีทะเบียนบ้าน ไม่ต้องไปผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้มาสมัครเรียนกับ กศน. ได้ ตอนนี้เด็กในวัยเรียนที่ไม่สามารถเรียนในระบบได้ เช่น บุตรแรงงานต่างด้าว มาเข้าเรียน กศน. มากแล้ว สำหรับคำว่า “ต้องมาใช้เวลาเรียน กศน. ไม่น้อยกว่าเด็กในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ” นั้นให้ยึดอายุเป็นหลัก ไม่ยึดจำนวนปีที่เรียน โดยหลักสำคัญในการจบ คือ

ก. ต้องเรียนครบตามโครงสร้างและเงื่อนไขการจบหลักสูตร และ

ข. จะจบระดับชั้นประถมศึกษาต้องอายุ ๑๒ ปี จะจบระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ต้องอายุ ๑๕ ปี ไม่ว่าจะมีการเทียบโอนหรือไม่ก็ตาม ส่วนเวลาเรียนจะเป็นกี่ปีไม่สำคัญ อาจน้อยกว่า ๓ ปี หรือมากกว่า ๖ ปีก็ได้ ให้ยึดอายุเป็นหลัก (โดยถ้าเด็กยังอายุน้อย เหลือเวลาอีกมากกว่า ๖ ปี หรือ ๓ ปี จึงจะอายุครบ ๑๒ ปี หรือ ๑๕ ปี ควรจัดทำแผนการสอนตามเวลาที่เหลือ เช่น มาเริ่มเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนอายุ ๑๑ ปี ซึ่งเหลือเวลา ๔ ปีจึงจะอายุครบ ๑๕ ปี ก็ควรทำแผนการสอนให้เด็กใช้เวลาเรียน ๔ ปี เพราะถ้าให้เด็กเรียน ๒ ปีจบแล้วไม่ออกใบวุฒิให้เด็กเขาจะไม่เข้าใจและอาจเป็นปัญหาได้)

ต่อมามีหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๙/ว ๓๑๑๑ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ชักซ้อมความเข้าใจเรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานอำนวยการ กลุ่มช่วยอำนวยการ ที่ ศธ ๐๒๐๑.๐/๑๗๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่องการศึกษาของเด็กที่อยู่นอกโรงเรียนแต่อายุไม่พ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ เข้าศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงมีแนวปฏิบัติการรับนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมถึงเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับที่ไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา เพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. การส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ กรณีนักเรียนที่ออกกลางคันและไม่ประสงค์ศึกษาต่อในระบบโรงเรียน ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาตั้งอยู่ดำเนินการส่งต่อนักเรียนให้เข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ในกรณี ดังนี้

๑.๑ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑.๒ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในกำกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑.๓ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑.๔ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้หน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษาตั้งอยู่ ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

นอกจากข้อ ๑.๑ - ๑.๔ ให้หน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๒. การส่งต่อเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีความจำเป็นต้องเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งต่อเด็กให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๓. เอกสารประกอบในการส่งต่อนักเรียน ตามข้อ ๑ ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาแล้วแต่กรณี จัดทำเอกสารประกอบการส่งต่อนักเรียน ดังนี้

๓.๑ ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้

๓.๒ สำเนาทะเบียนบ้าน

๓.๓ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

๓.๔ รูปถ่าย ๑ นิ้ว จำนวน ๒ ใบและอื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุล, ใบเปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุลของบิดามารดา (ถ้ามี) เพื่อนำมาเทียบโอนผลการเรียนเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ทั้งนี้ เมื่อสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ รับนักเรียนหรือเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเข้ามาศึกษาแล้ว ต้องออกแบบโดยจัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและวัย ตลอดจนความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตรและต้องไม่จบการศึกษาเร็วกว่าการศึกษาในภาคปกติ

ฉะนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองนักเรียนที่มาติดต่อขอหนังสือรับรอง มีความเข้าใจทราบความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเรื่องเอกสารประกอบการขอหนังสือรับรอง จึงได้จัดทำรายละเอียดให้กับผู้ปกครอง โรงเรียนและตัวอย่างหนังสือรับรอง เพื่อไม่ให้เกิดการเรียนซ้ำซ้อนและการรับเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดินทางใดทางหนึ่ง หากมีมีการตรวจสอบและพบว่ามีกรณีลงทะเบียนเรียนซ้ำซ้อนกับสถานศึกษาอื่นจะถือว่าการเรียนกับ สกร./สภท. เป็นโมฆะ

เอกสารประกอบในการขอหนังสือรับรองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. สำเนาระเบียนแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑)

๒. สำเนาสูติบัตรของนักเรียน

๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียน

๔. สำเนาทะเบียนบ้านของนักเรียน

๕. สำเนาบัตรประชาชน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง

๖. สำเนาทะเบียนบ้าน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง

ทั้งนี้ให้ บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง รับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

การทำหนังสือรับรองส่งต่อนักเรียนเข้าเรียนการศึกษานอกระบบ จะรับรองให้เฉพาะนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ เท่านั้น

กรณีเป็นผู้เรียน (ชาวต่างชาติ/เด็กไร้สัญชาติ) ที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมีความจำเป็นต้องเข้าศึกษาต่อในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) จะรับรองให้เฉพาะผู้ที่จะมาเรียนที่มีสำเนาทะเบียนบ้านอยู่ในเขตอำเภอสันป่าตอง อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอแม่วาง อำเภอดอยหล่อ ทั้งนี้ต้องให้เจ้าของบ้าน/นายจ้าง/กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน/ข้าราชการ/อื่นๆ (บุคคลที่น่าเชื่อถือ) รับรองในการให้ที่พักพิงที่อยู่อาศัยด้วย ตามเอกสารหลักฐานของกรมการปกครองหรือตามเอกสารแนบท้าย

อนึ่ง หากตรวจสอบหลักฐานของผู้เรียนแล้วไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ จะไม่ออกหนังสือรับรองเพื่อเข้าศึกษาต่อ การศึกษานอกระบบให้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการเตรียมความพร้อมในระดับการศึกษาปฐมวัยและได้รับการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี
๒. เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายมีความเข้าใจที่ถูกต้องและจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
๓. เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและแนวทางที่จะเชื่อมโยงระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ
๔. เพื่อส่งเสริมศึกษาวิจัยและเผยแพร่รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการศึกษา
๕. เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษามีการประสานงานอย่างเป็นระบบ

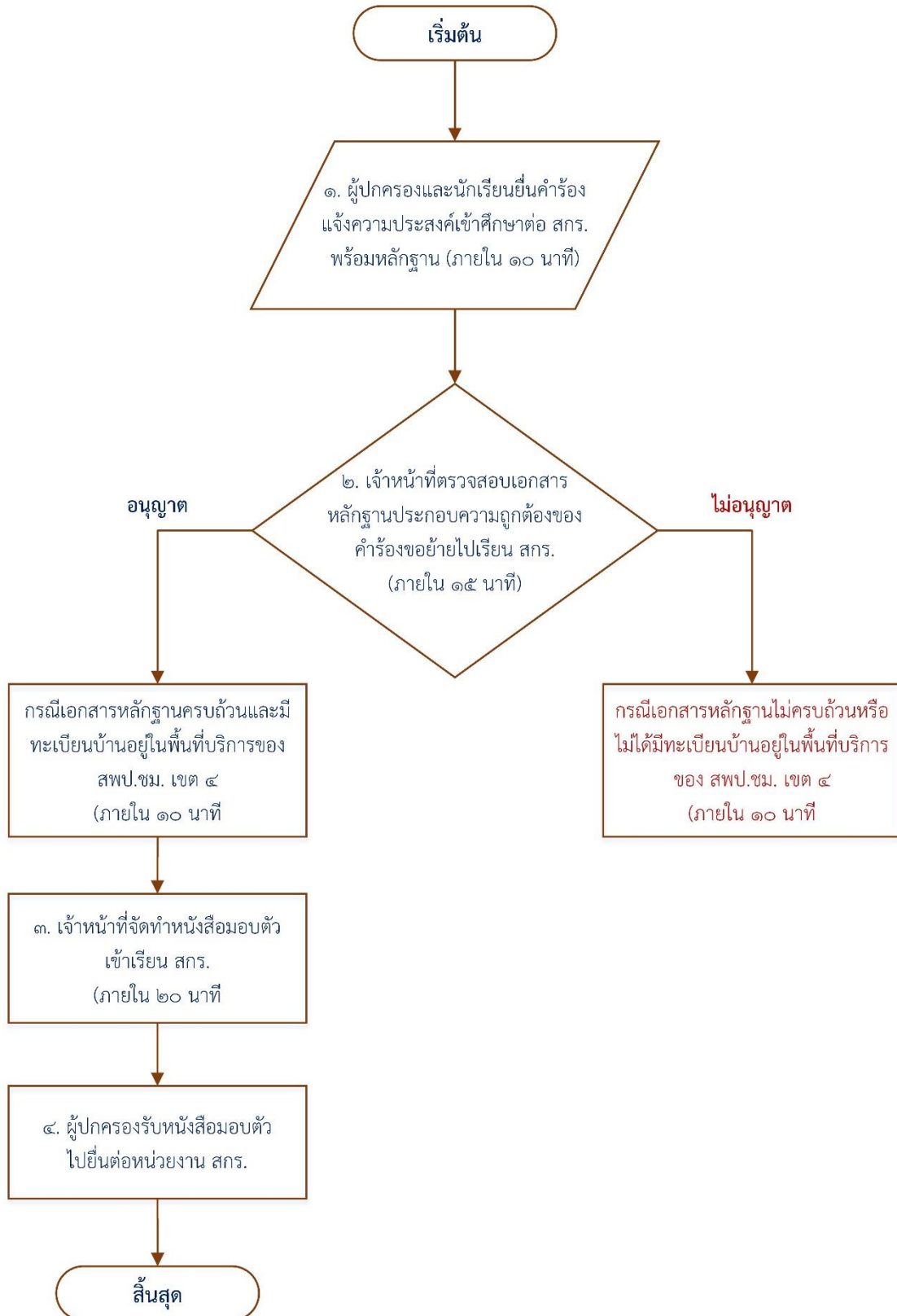
ขอบเขตของงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ ตลอดจนขอขยายภารกิจของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวางแผนและกำหนดแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบให้เชื่อมโยงกับการจัดการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ติดตามประเมินผล ปรับปรุงเชื่อมโยงการจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ตรงตามเจตนารมณ์ของการศึกษานอกระบบที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดเรื่องอายุและสถานที่โดยมุ่งหมายให้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

๑. ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษานอกระบบ
๒. มีขอขยายภารกิจความรับผิดชอบการจัดการศึกษานอกระบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. วางแผนและกำหนดแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริม การจัดการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต
๔. ประสานงานกับหน่วยงาน หรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
๕. ประสานติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษานอกระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดการศึกษานอกระบบให้ทั่วถึง มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
๖. สรุปรายงาน

วิธีขั้นตอนการปฏิบัติงานและระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ขั้นตอนการขอหนังสือรับรองส่งมอบนักเรียนเข้าเรียนต่อ สกร.

ช่องทางการให้บริการ One Stop Service : กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ค่าธรรมเนียม : ไม่มีค่าธรรมเนียม

เอกสารประกอบในการขอหนังสือรับรองจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. สำเนาระเบียนแสดงผลการเรียน (ปพ.๑)
๒. สำเนาสูติบัตรของนักเรียน
๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียน
๔. สำเนาทะเบียนบ้านของนักเรียน
๕. สำเนาบัตรประชาชน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
๖. สำเนาทะเบียนบ้าน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
๗. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุล
๘. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุลของบิดา-มารดา
๙. รูปถ่าย ๑ นิ้ว จำนวน ๒ ใบ (ถ้ามี)

ทั้งนี้ให้ บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง รับรองสำเนาถูกต้องทุกฉบับ

เหตุผลที่ขอย้ายไปเรียน สกร./ สทก.

๑. ไม่สะดวกในการเดินทางไปโรงเรียน
๒. ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในระบบมากเกินไป
๓. เป็นบุคคลพิเศษ
๔. ผู้ปกครองย้ายสถานที่ทำงานบ่อย
๕. เด็กมีโรคประจำตัว
๖. ค่าใช้จ่ายในการเรียน
๗. ต้องการหารายได้ช่วยเหลือบิดา มารดา ระหว่างเรียน
๘. เด็กบกพร่องทางร่างกาย

แบบคำร้องขอย้ายนักเรียนไปศึกษาต่อการศึกษานอกระบบ (สกร.)

เขียนที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

เรื่อง ขอย้ายนักเรียนไปศึกษาต่อการศึกษานอกระบบ (สกร.)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ด้วยข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) .....อายุ.....ปี
 บัตรประชาชนเลขที่.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....

ในฐานะผู้ปกครองของ (เด็กชาย/เด็กหญิง).....
 ซึ่งเกี่ยวข้องเป็น.....มีความประสงค์ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
 ส่งตัว (เด็กชาย/เด็กหญิง).....
 บัตรประชาชนเลขที่.....เกิดเมื่อ วันที่/เดือน/ปี พ.ศ.....
 อายุ.....ปี ซึ่งอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ จบการศึกษาในระดับชั้น.....
 จากสถานศึกษา.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ขอย้ายนักเรียนในความปกครองของข้าพเจ้าไปเข้าเรียนที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ/เขต.....
 จังหวัด.....เนื่องจากเหตุผล.....

ทั้งนี้ การย้ายนักเรียนไปศึกษาต่อการศึกษานอกระบบ ดังกล่าว นักเรียนจะเข้าพักอยู่
 บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 และได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบพิจารณา รายละเอียดดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ปกครอง

เบอร์โทรผู้ปกครอง.....

เอกสารประกอบการพิจารณาขอหนังสือรับรองเรียนต่อการศึกษานอกระบบ

๑. สำเนาระเบียนแสดงผลการเรียน (ปพ.๑)
๒. สำเนาสูติบัตรของนักเรียน
๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียน
๓. สำเนาทะเบียนบ้านของนักเรียน
๔. สำเนาบัตรประชาชน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
๕. สำเนาทะเบียนบ้าน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
๖. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุล
๗. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุลของบิดา-มารดา
๘. รูปถ่าย ๑ นิ้ว จำนวน ๒ ใบ (ถ้ามี)

โดยติดต่อขอรับหนังสือรับรองไปเรียนต่อการศึกษานอกระบบ (สกร.) ได้ที่ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 สพ.เชียงใหม่ เขต ๔

แบบคำร้องขอย้ายนักเรียนไปศึกษาต่อการศึกษานอกระบบ (สทก.)

เขียนที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

เรื่อง ขอย้ายนักเรียนไปศึกษาต่อการศึกษานอกระบบ (สทก.)

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔

ด้วยข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) .....อายุ.....ปี
 บัตรประชาชนเลขที่.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....
 อำเภอ.....จังหวัด.....

ในฐานะผู้ปกครองของ (เด็กชาย/เด็กหญิง).....
 ซึ่งเกี่ยวข้องเป็น.....มีความประสงค์ขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
 ส่งตัว (เด็กชาย/เด็กหญิง).....
 บัตรประชาชนเลขที่.....เกิดเมื่อ วันที่/เดือน/ปี พ.ศ.....
 อายุ.....ปี ซึ่งอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ จบการศึกษาในระดับชั้น.....
 จากสถานศึกษา.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ขอย้ายนักเรียนในความปกครองของข้าพเจ้าไปเข้าเรียนที่สถานบันการศึกษาทางไกล เขต.....
 จังหวัด.....เนื่องจากเหตุผล.....

ทั้งนี้ การย้ายนักเรียนไปศึกษาต่อการศึกษานอกระบบ (สทก.) ดังกล่าว นักเรียนจะเข้าพัก
 อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 และได้แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาประกอบพิจารณา รายละเอียดดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ปกครอง

เบอร์โทรผู้ปกครอง.....

เอกสารประกอบการพิจารณาขอหนังสือรับรองเรียนต่อการศึกษานอกระบบ

๓. สำเนาระเบียนแสดงผลการเรียน (ปพ.๑)
๒. สำเนาสูติบัตรของนักเรียน
๔. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของนักเรียน
๓. สำเนาทะเบียนบ้านของนักเรียน
๔. สำเนาบัตรประชาชน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
๕. สำเนาทะเบียนบ้าน บิดา/มารดา หรือผู้ปกครอง
๖. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุล
๗. สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ-ชื่อสกุลของบิดา-มารดา
๘. รูปถ่าย ๑ นิ้ว จำนวน ๒ ใบ (ถ้ามี)

โดยติดต่อขอรับหนังสือรับรองไปเรียนต่อการศึกษานอกระบบ (สทก.) ได้ที่ กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
 สทป.เชียงใหม่ เขต ๔

หนังสือรับรองการพักอาศัยอยู่ในพื้นที่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า (ชื่อผู้รับรอง) (นาย/นาง/นางสาว).....
เลขประจำตัวประชาชน/บัตรประจำตัวข้าราชการ/บัตรประจำตัวพนักงาน เลขที่.....
มีสถานภาพเป็น

- ข้าราชการในพื้นที่ที่อยู่อาศัย   กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ประธานชุมชน   เจ้าบ้าน
 ผู้นำชุมชน   นายจ้าง   อื่น ๆ.....

อาศัยอยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
เบอร์โทรศัพท์.....

ขอรับรองว่า (นาย/นาง/นางสาว)..... ซึ่งเป็น
บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง ของ (เด็กชาย/เด็กหญิง)

.....พักอาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.....ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
เบอร์โทรศัพท์ .....พักอาศัยอยู่จริงตามที่อยู่ดังกล่าว

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
เบอร์โทรศัพท์.....

หมายเหตุ : ทั้งนี้ พร้อมแนบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้รับรองเพื่อเป็นหลักฐานประกอบ

บทที่ ๓ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คู่มือปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔ เล่มนี้ จะมีเนื้อหาประกอบด้วย การขออนุญาตเรียนต่อในการศึกษานอกระบบ ณ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เนื่องจากนักเรียนมีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้มอบหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต ทำหนังสือรับรองในการตรวจสอบคุณสมบัติเบื้องต้นของนักเรียนเพื่อแจ้งให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งในที่นี่จะขอเสนอกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับงานการศึกษานอกระบบ ไว้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓
๒. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
๓. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒
๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
๕. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘
๖. หนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๕๗๑๙ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑
๗. แนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

สรุปรายละเอียดกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓

- การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายความว่า การศึกษาก่อนระดับระดับอุดมศึกษา
- การศึกษาตลอดชีวิต หมายความว่า การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- กระทรวง หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

- มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย
- มาตรา ๑๑ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา ๑๗ และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว
- มาตรา ๑๕ การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (๑) การศึกษาในระบบ เป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน (๒) การศึกษานอกระบบ เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม (๓) การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น ๆ
- มาตรา ๑๗ ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- มาตรา ๓๗ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษาโดยคำนึงถึงระดับของการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสมด้านอื่นด้วย เว้นแต่การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา
- ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของสภาการศึกษา มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
- ในกรณีที่สถานศึกษาใดจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาการกำหนดให้สถานศึกษาแห่งนั้นอยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาใด ให้ยึดระดับการศึกษาของสถานศึกษานั้นเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ในกรณีที่เขตพื้นที่การศึกษาไม่อาจบริหารและจัดการได้ตามวรรคหนึ่ง กระทรวงอาจจัดให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานดังต่อไปนี้เพื่อเสริมการบริหารและการจัดการของเขตพื้นที่การศึกษาก็ได้

๒. พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

- มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
  - “การศึกษาภาคบังคับ” หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
  - “สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาภาคบังคับ
  - “ผู้ปกครอง” หมายความว่า บิดา มารดา หรือบิดา หรือมารดา ซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง หรือผู้ปกครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และหมายความรวมถึงบุคคลที่เด็กอยู่ด้วยเป็นประจำหรือที่เด็กอยู่รับใช้การงาน
  - “เด็ก” หมายความว่า เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดจนถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่เด็กที่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับแล้ว

- มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีประกาศรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา และการจัดสรรโอกาสเข้าศึกษาต่อ ระหว่างสถานศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับโดยให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา รวมทั้งต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ปกครองของเด็กทราบ ก่อนเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษาเมื่อผู้ปกครองร้องขอ ให้สถานศึกษา มีอำนาจผ่อนผันให้เด็กเข้าเรียนก่อนหรือหลังอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
- มาตรา ๑๑ ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ปกครอง มีเด็กซึ่งไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอาศัยอยู่ด้วยต้อง แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เด็ก มาอาศัยอยู่ เว้นแต่ผู้ปกครองได้อาศัยอยู่ด้วยกับผู้นั้น
- มาตรา ๑๓ ผู้ปกครองที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
- มาตรา ๑๔ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙ ต้องระวาง โทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท
- มาตรา ๑๕ ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร กระทำด้วยประการใดๆ อันเป็นเหตุให้เด็ก มิได้เรียนในสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท
- มาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๑ หรือแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษปรับ ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๓. พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

- มาตรา ๓๘/๒ ให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับอุปการะดูแลเด็กที่มีเอกสาร แสดงตน ตามมาตรา ๑๙/๒ และมาตรา ๓๘/๑ ยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวแทนเด็กภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ เด็กมีอายุครบห้าปี
- มาตรา ๓๘/๓ บัตรประจำตัวตามมาตรา ๑๙/๒ มาตรา ๓๘/๑ และมาตรา ๓๘/๒ มีอายุ สิบปี และให้ผู้ถือบัตรมีหน้าที่ยื่นคำขอต่ออายุบัตรประจำตัวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรหมดอายุ เว้นแต่ผู้ นั้นจะมีอายุครบเจ็ดสิบปี ในกรณีเช่นนั้นให้บัตรประจำตัวที่มีอยู่มีอายุตลอดชีวิต แต่ไม่เป็นการห้ามที่บุคคลนั้น จะขอมิบัตรใหม่ตามวรรคสอง
- ในกรณีที่บัตรประจำตัวสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ หรือมีการแก้ไขชื่อ ตัว ชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ ให้ผู้ถือบัตรประจำตัวขอมิบัตรประจำตัว ใหม่ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรประจำตัวสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ หรือนับแต่มีการ แก้ไขชื่อตัว ชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ แล้วแต่กรณี
- การขอมิบัตรประจำตัวของเด็กที่มีอายุไม่ถึงสิบห้าปี ให้เป็นหน้าที่ของบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลที่รับอุปการะดูแลเด็กคนนั้นเป็นผู้ยื่นคำขอมิบัตร
- หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอมิบัตรประจำตัว แบบและลักษณะของบัตรประจำตัว และรายการในบัตรประจำตัว ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด”

๔. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.

๒๕๔๕

- การนับอายุ เด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้นับตามปีปฏิทิน หากเด็กอายุ ครบเจ็ดปีบริบูรณ์ในปีใด ให้นับว่าเด็กมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดในปีนั้น
- ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อ ๑ การรับเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้รับเด็กที่มีอายุไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์

ข้อ ๒ การนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้นับตั้งแต่วันที่เด็กเกิดไปจนถึงวันแรกของการเปิดภาคเรียนที่ ๑ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยปีการศึกษา การเปิดและปิดสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนใน

สถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘

- “หลักฐานทางการศึกษา” หมายความว่า เอกสารอันเป็นหลักฐานทางการศึกษาของนักเรียน/นักศึกษา หรือเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นหลักฐานทางการศึกษา ตามระเบียบนี้
- ข้อ ๕ ให้สถานศึกษาถือเป็นหน้าที่ในการที่จะรับเด็กที่อยู่ในวัยการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับเข้าเรียนในสถานศึกษา
- ข้อ ๖ การรับนักเรียน/นักศึกษาที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษามาก่อน ให้สถานศึกษาเรียกหลักฐาน เช่น สูติบัตร หรือหนังสือรับรองการเกิด เพื่อนำมาลงหลักฐานทางการศึกษา

๖. หนังสือสำนักงาน กศน. ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/๕๗๑๙ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๔/

5719

สำนักงาน กศน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

11 ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การรับนักเรียนในระบบเข้าศึกษาในสถานศึกษา กศน.

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด/กทม. ทุกแห่ง

ด้วยในปัจจุบันมีเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน กศน. มากขึ้นในทุกภาคเรียน และเนื่องจากตามแนวปฏิบัติเดิมมีขั้นตอนที่ยากต่อการปฏิบัติทั้งสถานศึกษา กศน.และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นั้น

สำนักงาน กศน. ขอเรียนว่า เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ ที่ไม่สามารถเรียนในสถานศึกษาของการศึกษาในระบบได้ตามปกติได้ จึงได้ร่วมมือกับทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการร่วมกัน ดังนี้

๑. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะดำเนินการจัดหาวิธีการที่เหมาะสมเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเรียนอยู่ในสถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป โดย

๑.๑ จัดการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยอาจขอคำแนะนำจากสถานศึกษาในสังกัด กศน.

๑.๒ จัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด กศน. ในลักษณะการศึกษาทางเลือก โดยใช้หลักสูตรของทางสำนักงาน กศน.โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดตกลงกับสำนักงาน กศน.จังหวัด เป็นรายกรณีไป ทั้งนี้ ให้พิจารณาถึงค่าใช้จ่ายรายหัวที่จะต้องจัดสรรให้อย่างเหมาะสมด้วย

/๒. กรณี...

- ๒ -

๒. กรณีที่ทราบว่าเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ รายใดที่ไม่สามารถเรียนหรือไม่ประสงค์จะเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสานงานกับสำนักงาน กศน.จังหวัด เพื่อจัดส่งกลุ่มเป้าหมายไปเรียนต่อยังสถานศึกษาในสังกัด สำนักงาน กศน. โดยเร็ว ทั้งนี้ ให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดส่งใบ ป.พ.๑ ไปให้สถานศึกษา กศน.เพื่อโอนผลการเรียนไปเรียนต่อในหลักสูตรของสำนักงาน กศน.

๓. กรณีเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับหรืออายุต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ เข้าเรียนในสถานศึกษา กศน. สำนักงาน กศน.จะออกแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพและวัย ตลอดจนจนความจำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายและต้องใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่าเด็กและเยาวชนในวัยเดียวกันที่เรียนอยู่ในโรงเรียนปกติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ/เขต ได้รับทราบด้วย จะขอบคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

- 9 S.A. 2551
(นายอภิชาติ จิระวุฒิ)
เลขาธิการ กศน.

กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๑๗๕๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๒๘๕๘

E-mail:moonliad 503@yahoo.com , Opnfe@yahoo.com

๗. แนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ที่ ศธ ๐๔๐๐๖/ว๕๐๕๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ที่ ศธ ๐๗๐๐๔/๕๒๖๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๒. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๙/๗๖๐๑ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๙/ว ๓๑๑๑ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ
  ๔. เอกสารแนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้มีหนังสือแจ้งแนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๓

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอแจ้งว่า เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับเพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นแนวทางเดียวกันตามแนวปฏิบัติ ที่กำหนด จึงขอแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบและถือปฏิบัติ พร้อมขอให้แจ้งสถานศึกษาในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ขอแสดงความนับถือ

(นายพัฒนา พัฒนทวีตล)

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๘๓๙ - ๔๐

แนวปฏิบัติการส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ เพื่อเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

เพื่อให้การส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ เข้าศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงมี แนวปฏิบัติการรับนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ รวมถึงเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ที่ไม่ได้เข้าเรียนในสถานศึกษา เพื่อเข้าเรียนในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. การส่งต่อนักเรียนในโรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ กรณีนักเรียนที่ออกกลางคัน และไม่ประสงค์ศึกษาต่อในระบบโรงเรียน ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาตั้งอยู่ดำเนินการส่งต่อนักเรียน ให้เข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ในกรณี ดังนี้

๑.๑ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑.๒ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาในกำกับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา เอกชน ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานส่งเสริม การศึกษาเอกชนจังหวัด แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑.๓ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ให้สำนักงานเขตในกรุงเทพมหานคร ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๑.๔ นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้หน่วยงานต้นสังกัด ที่กำกับดูแลสถานศึกษาตั้งอยู่ ดำเนินการส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

นอกเหนือจากข้อ ๑.๑ - ๑.๔ ให้หน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ ดำเนินการ ส่งต่อให้ศึกษาที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๒. การส่งต่อเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ที่ไม่เคยเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีความจำเป็นต้องเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา แล้วแต่กรณี ดำเนินการส่งต่อเด็กให้ศึกษา ที่สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

๓. เอกสารประกอบในการส่งต่อนักเรียน ตามข้อ ๑

ให้หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาแล้วแต่กรณี จัดทำเอกสารประกอบการส่งต่อนักเรียน ดังนี้ ๑) ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ ๒) สำเนาทะเบียนบ้าน ๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ๔) รูปถ่าย ๑ นิ้ว จำนวน ๒ ใบ และอื่น ๆ เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุล, ใบเปลี่ยนชื่อ - ชื่อสกุลของบิดามารดา (ถ้ามี) เพื่อนำมาเทียบโอนผลการ เรียนเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ทั้งนี้ เมื่อสถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ รับนักเรียนหรือเด็กที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษา ภาคบังคับเข้ามาศึกษาแล้ว ต้องออกแบบโดยจัดทำแผนการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับสภาพและวัย ตลอดจนความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายให้ครบตามโครงสร้างหลักสูตร และต้องไม่จบการศึกษาเร็วกว่าการศึกษาในภาคปกติ

* หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ ๐๒๐๔/ว๓๑๑๑ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติตามหนังสือ สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักอำนวยการ กลุ่มช่วยอำนวยการ ที่ศธ ๐๒๐๑.๑/๑๗๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๖ เรื่อง การศึกษาของเด็กที่อยู่ใน นอกโรงเรียนแต่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ
ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๓ (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เข้าถึงได้จาก
<https://person.mwit.ac.th/๐๑-Statutes/NationalEducation.pdf>
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการนับอายุเด็กเพื่อเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
(ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เข้าถึงได้จาก
<http://๒๐๒.๒๙.๒๑๒.๑๖๒/samutprakan๒/files/re-๒๕๕๖.pdf>
- พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๘ พฤศจิกายน
๒๕๖๒ เข้าถึงได้จาก
http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/๒๕๖๒/A/๐๔๙/T_๐๐๓๓.PDF
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนใน
สถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เข้าถึงได้จาก
<http://kormor.obec.go.th/discipline/dis๐๓๓.pdf>
- พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ (ออนไลน์) วันที่ค้นข้อมูล ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เข้าถึงได้
จาก http://www.moe.go.th/moe/nipa/ed_law/p.r.g.edum๓.pdf

ที่ปรึกษา

นายชาญชิต ทัพพมณี ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
นายสมพงษ์ แสนสำโรง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
นางแสงจันทร์ กันยะมูล ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

รวบรวมโดย

นางชฎาพร ปราโมทย์ นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๔
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน